

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 641/2020-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbetić kao predsjednice vijeća te Žarka Dundovića, Dražena Tripala, Ratka Šćekića i dr. sc. Marina Mrčele, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Đ. B. zbog kaznenog djela iz čl. 111. toč. 3. u vezi s čl. 34. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 – ispravak, 101/17, 118/18 i 126/19 – dalje: KZ/11), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Varaždinu od 28. rujna 2020. broj K-14/2020-28, u sjednici održanoj 18. prosinca 2020.,

p r e s u d i o j e:

I. Prihvaća se žalba državnog odvjetnika, preinačuje s probijana presuda u odluci o kazni te se opt. Đ. B. za kazneno djelo iz čl. 111. toč. 3. u vezi s čl. 34. KZ/11 zbog kojeg je prvostupanjskom presudom proglašen krivim, na temelju istih zakonskih propisa, uz primjenu čl. 48. st. 1. i čl. 49. st. 1. toč. 1. KZ/11, utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 5 (pet) godina, a prihvaćaju kao utvrđene, kazna zatvora u trajanju od 4 (četiri) mjeseca iz opozvane uvjetne osude izrečene pravomoćnom presudom Općinskog suda u Varaždinu od 23. svibnja 2019. broj K-206/2019 zbog kaznenog djela prijetnje iz čl. 139. st. 2. KZ/11 i kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine iz opozvane uvjetne osude izrečene pravomoćnom presudom Općinskog suda u Varaždinu od 29. listopada 2019. broj Kzd-58/2019 zbog kaznenog djela teške tjelesne ozljede iz čl. 118. st. 2. u vezi sa st. 1. i čl. 34. KZ/11 pa se opt. Đ. B. uz primjenu čl. 51. st. 1. i 2. KZ/11 osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina, u koju kaznu mu se, na temelju čl. 54. KZ/11 uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 28. veljače 2020. pa nadalje.

II. Odbija se kao neosnovana žalba opt. Đ. B. te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijski sud u Varaždinu proglasio je krivim opt. Đ. B. zbog kaznenog djela protiv života i tijela, teškog ubojstva iz čl. 111. toč. 3. KZ u vezi čl. 34. KZ/11, te ga je na temelju čl. 111. KZ/11 uz primjenu čl. 48. st. 1. i čl. 49. st. 1. toč. 1. KZ/11

osudio na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, a nakon što mu je na temelju čl. 58. st. 1. KZ/11 opozvao uvjetne osude koje su mu izrečene pravomoćnom presudom Općinskog suda u Varaždinu od 23. svibnja 2019. broj K-206/2019, zbog počinjenja kaznenog djela prijetnje iz čl. 139. st. 2. KZ/11 i uzeo kao utvrđenu kaznu zatvora u trajanju od četiri mjeseca izrečenu tom presudom i pravomoćnom presudom Općinskog suda u Varaždinu od 29. listopada 2019. broj Kzd-58/2019, zbog počinjenja kaznenog djela teške tjelesne ozljede iz čl. 118. st. 2. u vezi sa st. 1. i čl. 34. KZ/11 i uzeo kao utvrđenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, na temelju čl. 58. st. 3. u vezi s čl. 53. i čl. 51. st. 1. i 2. KZ/11 osudio ga je na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od četiri godine u koju mu je na temelju čl. 54. KZ/11 uračunao vrijeme lišenja slobode od 28. veljače 2020., pa nadalje.

Na temelju čl. 148. st. 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 i 126/19 – dalje: ZKP/08) optuženik je u cijelosti oslobođen obveze plaćanja troškova kaznenog postupka.

Protiv te su presude žalbe podnijeli državni odvjetnik zbog odluke o kazni s prijedlogom da se pobijana presuda preinači u odluci o kazni i optuženiku izrekne kazna zatvora u duljem trajanju i optuženik putem branitelja D. Š., odvjetnika iz V., zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku pred potpuno izmijenjenim vijećem.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Spis je sukladno odredbi čl. 474. st. 1. ZKP/08 dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba optuženika nije osnovana, a žalba državnog odvjetnika zbog odluke o kazni je osnovana.

Optuženik u žalbi tvrdi da je pogrešan zaključak suda prvog stupnja da je on oštećenicu predmetom nalik na sjekiru udario po glavi s ciljem da ju usmrti te, ponavljajući svoju tezu koju je iznosio u obrani tijekom prvostupanjskog postupka, navodi da je ona predmetnu ozljedu glave zadobila na način da je u alkoholiziranom stanju pala na stepenicama ispred kuće.

U tom pravcu, nastojeći dovesti u sumnju ispravnost zaključaka suda prvog stupnja, optuženik ponavlja iste prigovore koje je isticao u tijeku rasprave, da je oštećenica sama priznala da je u pijanom stanju pala i tako se ozlijedila, da su svjedoci A. O.¹ i Z. O., svjedoci koji ga terete, nepouzdana svjedoci jer su tijekom postupka mijenjali iskaze, da je sudsko medicinska vještakinja u nalazu i mišljenju dozvolila da je oštećenica predmetnu ozljedu mogla zadobiti padom na predmet oštrog ruba i da se optužba temelji jedino na posrednom podatku iz povijesti bolesti da je netko iz pratnje oštećenice (ne zna se tko) navodno dežurnom liječniku u bolnici rekao da je ona udarena sjekiricom.

Međutim, sud prvog stupnja s pravom nije prihvatio navedenu tezu obarane o ozljedi oštećenice koja je nastala padom jer je na temelju čitavog niza međusobno korespondirajućih materijalnih i personalnih dokaza s potpunom izvjesnošću utvrdio da je optužba u cijelosti dokazala svoje tvrdnje da je optuženik oštećenicu kritične zgode namjeravao usmrtiti udarcem

u glavu predmetnom nalik na sjekiru, tako da naprijed navedenim prigovorima ta ispravna utvrđenja suda prvog stupnja niti u najmanjoj mjeri nisu dovedena u pitanje.

Naime, sud prvog stupnja je pravilno na temelju iskaza svjedoka A. O.¹ i Z. O., roditelja oštećenice, koji su (unatoč očitom pokušaju da na raspravi mijenjanjem iskaza pogoduju interesima optuženika, od čega su ipak odustali) i u istrazi i na raspravi gotovo na suglasan način naveli da im je kćerka V. B., djevojčica starosti deset godina, došla u kuću i rekla da je optuženik njihovu kćerku udario sjekirom, odnosno nečim po glavi, te su suglasno rekli da im je kćerka poslije događaja priznala da ju je optuženik ozlijedio udarcem po glavi.

Nadalje, sud prvog stupnja je uvidom u presudu Općinskog suda u Varaždinu i u presude Prekršajnog suda u Varaždinu od 10. kolovoza 2016. broj Pp J-870/2016 i od 14. veljače 2017., br. Pp J-126/2017 utvrdio da se radilo o kaznenim djelima i prekršajima u vezi Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji na način da je optuženik nasilnički ponašao prema oštećenici (pri čemu je u predmetu KZd-58/2019 sin A. O.² koji je zadobio tjelesnu ozljedu bio kolateralna žrtva). Dakle, okolnost da se optuženik tijekom duljeg vremenskog razdoblja od četiri godine agresivno ponašao prema oštećenici, svakako predstavlja snažan indicij koji je sud prvog stupnja pravilno u korelaciji s ostalim dokazima koristio kod utvrđivanja odlučnih činjenica.

Nadalje, navedene iskaze svjedoka i okolnosti dosadašnje višegodišnje agresivnosti optuženika prema oštećenici, sud prvog stupnja je ispravno doveo u vezu s nalazom i mišljenjem sudsko medicinske vještakinje A. K. Naime, ta je vještakinja, raspolazući samo medicinskom dokumentacijom, najprije u pisanom nalazu i mišljenju kategorički navela da je sporna ozljeda glave oštećenice nastala udarcem sjekire ili sredstvom nalik na sjekiru, pri čemu je isključila pad kao mogući mehanizam nastanka ozljede, ali je u dopuni nalaza i mišljenja, nakon što je čula iskaz oštećenice na raspravi da se ova ozlijedila padom na željezne šipke koje su se nalazile pokraj stepenica, dopustila i tu mogućnost. Međutim, vještakinja je s obzirom da se radilo o ozljedi razderotini (sjekotini) s prijelomom lijevog dijela zatiljne kosti iznad lijevog uha, s obzirom na tu lokaciju i činjenicu da su izostale druge ozljede nekih od isturenih dijelova tijela kao npr. koljena, šake, nosa ili laktova, a koje bi se mogle očekivati pri padu, na koncu ipak mišljenja da je vjerojatnije da se radilo o ozljedi zadobivene udarcem, a ne padom.

Sud prvog stupnja je navedeni nalaz i mišljenje vještakinje K. o tome da je sporna ozljeda vjerojatnije nastala udarcem, a ne padom, pravilno uzeo kao dokaz koji u kontekstu ostalih dokaza potvrđuje navode optužbe jer se, protivno tvrdnjama žalitelja, ne radi o dvojbenoj situaciji koja bi se imala razriješiti pravilom *in dubio pro reo*.

Naime, to se dokazno pravilo primjenjuje u procesnoj situaciji kada se ni na koji drugi način zbog konstelacije dokaza koje optuženu osobu terete i koji mu idu u prilog, pouzdano ne može izvesti zaključak o odgovarajućoj činjenici, pa se u takvoj situaciji uzima kao da je dokazana ona činjenica koja je za optuženika povoljnija, što, međutim, u konkretnom predmetu nije slučaj. Ovdje nikakva činjenična dvojba u biti niti ne postoji, jer se s jedne strane radi o postojanju niza dokaza koji optuženika terete, a s druge strane se radi o krajnje neuvjerljivom iskazu oštećenice koja očito neistinito navodi da ju optuženik niti sada, kao niti nikada prije, nije fizički napadao i kojoj sud s pravom ne vjeruje jer je taj iskaz u eklatantnoj suprotnosti s citiranim presudama kojima je optuženik proglašavan krivim upravo zbog

napada na nju, a isto tako nevjerodostojnoj obrani optuženika iz koje slijedi da je u istrazi rekao da je bratu V. B., kod kojeg je došao u posjetu, rekao da oštećenicu koja je pala odveze u bolnicu, a na raspravi je rekao da brat niti nije bio kod kuće kada ga je došao posjetiti.

Prema tome, imajući u vidu sve navedene dokaze koji optuženika terete, kao i okolnost da je u povijesti bolesti za oštećenicu (list 15.-16.) navedeno da je prema podacima dobivenim od osoba iz njene pratnje ona udarena sjekirom, pravilan je zaključak suda prvog stupnja da je optuženik oštećenicu kritične zgode udario predmetom nalik na sjekiru u cilju da ju ubije, a da se nije radilo o ozljeđivanju uslijed pada.

Iz svih naprijed navedenih razloga nije osnovana žalba optuženika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jer je sud prvog stupnja sve odlučne činjenice pravilno utvrdio, a okolnost da sjekira, odnosno odgovarajući predmet kojim je ozljeda nanesena nije pronađen i da je u povijesti bolesti oštećenice pri prijemu u hitnu službu ona navela da se ozlijedila padom (što sud pravilno, kao i u kontekstu evidentno pristranog iskaza na raspravi, pripisuje njenim očitim strahom od optuženika) nemaju taj značaj koji im žalba pridaje.

Optuženik se ne žali zbog odluke o kazni, međutim, kako se žali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, to se, u smislu odredbe čl. 478. ZKP/08, uzima kao da žalba sadrži i tu žalbenu osnovu. Međutim, protivno žalbi optuženika, kazna zatvora koja je optuženiku izrečena nije prestroga.

Naprotiv, prema ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao suda drugog stupnja, osnovano se državni odvjetnik žali zbog odluke o kazni, jer kazna zatvora koja je optuženiku utvrđena u trajanju od tri godine uz odredbe o zakonskom ublažavanju, jer se radi o pokušaju kaznenog djela iz čl. 111. KZ/11, kao i jedinstvena kazna zatvora u trajanju od pet godina su u svakom slučaju preblage.

Naime, u pravu je državni odvjetnik kada u žalbi navodi da je prvostupanjski sud podcijenio značaj otegotnih okolnosti, dosadašnju višestruku kaznenu i prekršajnu optužnikovu osuđivanost, a sve zbog postupanja na štetu izvanbračne supruge. Sve te sudske odluke kojima je optuženik bio proglašavan krivim na njega nisu utjecale niti u najmanjoj mjeri, dapače, njegovo postupanje prema supruzi progredira u toj mjeri da on čak u vrijeme provjeravanja koje mu je određeno naprijed citiranim kaznenim presudama oštećenicu pokušava ubiti. Te okolnosti, a imajući u vidu da se radi o počinjenju izuzetno pogibelnog kaznenog djela teškog ubojstva iz čl. 111. KZ/11 za koje je zapriječena kazna zatvora u trajanju od deset do četrdeset godina, ukazuju da je optuženiku, iako se u konkretnom slučaju radi o pokušaju kaznenog djela, potrebno izreći strožu društvenu osudu kako bi se ostvarila svrhu kažnjavanja iz čl. 41. KZ/11 u smislu da će se primjerenom kaznom utjecati na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela, ali utjecati i na sve ostale da ne čine kaznena djela, kao i da će se utjecati na svijest građana o pogibelnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

Iz navedenih je razloga prihvatanjem žalbe državnog odvjetnika preinačena pobijana presuda u odluci o kazni na način da je optuženiku za predmetno kazneno djelo iz čl. 111. KZ/11, na temelju tog propisa, uz primjenu u izreci ove presude citiranih odredbi o zakonskom ublažavanju, utvrđena kazna zatvora u trajanju od pet godina, te prihvatajući utvrđene kazne zatvora iz opozvanih uvjetnih osuda u trajanju od četiri mjeseca i u trajanju od

jedne godine, optuženik je uz primjenu odredbi o izricanju jedinstvene kazne osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od šest godina u koju mu je, na temelju čl. 54. KZ/11, uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 28. veljače 2020., pa nadalje.

Slijedom navedenog, s obzirom na to da je žalba državnog odvjetnika osnovana, a žalba optuženika neosnovana, te da pri ispitivanju pobijane presude nisu utvrđene povrede na čije postojanje drugostupanjski sud, u smislu odredbe čl. 476. st. 1. ZKP/08 pazi po službenoj dužnosti, na temelju čl. 486. st. 1. i čl. 482. ZKP/08 odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 18. prosinca 2020.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrbetić, v.r.